



*Evropski ekonomsko-socialni odbor*

**SCO/001**  
**Predlog uredbe Evropskega**  
**parlamenta in Sveta o državljanski**  
**pobudi**

Bruselj, 8. julij 2010

**REVIDIRANI OSNUTEK MNENJA**

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

o

**predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o državljanski pobudi**

COM(2010) 119 konč. - 2010/0074 (COD)

---

Glavna poročevalka: **Anne-Marie SIGMUND**

---

Svet in Evropski parlament sta 27. aprila 2010 oz. 19. maja 2010 sklenila, da Evropski ekonomsko-socialni svet v skladu s prvim odstavkom člena 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije zaprosita za pripravo mnenja o naslednjem dokumentu:

*Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o državljanski pobudi*  
COM(2010) 119 konč. - 2010/0074 (COD).

Zaradi nujnosti zadeve je Evropski ekonomsko-socialni odbor na ... plenarnem zasedanju ... in ... (seja z dne ...) za glavno poročevalko imenoval Anne-Marie SIGMUND<sup>1</sup> ter sprejel naslednje mnenje:

\*

\*       \*

## 1. Sklepi in priporočila

- 1.1 Odbor pozdravlja temeljna načela predloga Komisije, zlasti tristopenjski pristop: formalna prijava, vsebinska presoja dopustnosti in politična presoja.
- 1.2 Odbor vidi svojo vlogo v dveh fazah: kot "posrednik" pri začetih državljanskih pobudah, ki jim omogoča povezovanje, morebitno srečevanje itd., in kot institucionalni spremljevalec, ki oceno uspešne pobude Komisije podpre z mnenjem, organizira javno predstavitev mnenj itd. Poleg tega bo Odbor sodeloval pri kampanjah obveščanja.
- 1.3 Vendar pa Odbor med drugim predlaga naslednje izboljšave:
  - jasno sklicevanje tudi na vrednote Unije kot razlog za zavrnitev prijave;
  - opustitev različnih identifikacijskih števil pri podpisu pobude;
  - sklicevanje na kraj prebivališča kot načelo uvrščanja podpornika;
  - podaljšanje trajanja na 18 mesecev;
  - razvoj odprtokodne programske opreme za spletno zbiranje podpisov;
  - znižanje najmanjšega števila držav članic na ¼;
  - znižanje zahtevanega števila podpisov za presojo dopustnosti na 50 000;
  - pregled uredbe po treh letih;
  - vzpostavitev medinstitucionalnega sodelovanja.

---

<sup>1</sup> Pod pogojem, da to potrdi skupščina.

## 2. Uvod

- 2.1 Odbor pozdravlja temeljna načela predloga uredbe Komisije o evropski državljanski pobudi. To mnenje dopolnjuje mnenje o *izvajanju Lizbonske pogodbe: participativna demokracija in evropska državljanska pobuda (člen 11)*<sup>2</sup>, sprejeto 17. marca 2010, in obravnava le tiste točke, za katere Odbor meni, da bi jih bilo treba izpopolniti.
- 2.2 Odbor zlasti opozarja na motive Evropske konvencije, ki je izrecno želela v okviru demokratičnega življenja Unije za državljane ustvariti instrument za oblikovanje programa, ki bi bil enakovreden Parlamentu in Svetu.

## 3. Želje po spremembah predloga uredbe

### 3.1 Prijava predlagane državljanske pobude (čl. 4)

#### 3.1.1 Tristopenjski pristop

Odbor izrecno pozdravlja tristopenjski pristop, ki ga predlaga Komisija, in sicer:

- formalno prijavo pobude,
- presojo dopustnosti z vidika zakonitosti, potem ko je doseženo potrebno število podpisov, in
- politično presojo uspešne pobude.

Presoja dopustnosti neposredno pri prijavi, ki so jo predlagale različne strani, se ne zdi smiselna, saj bi to odložilo oz. preprečilo začetek marsikatere predložitve pobude. Komisiji tako tudi ni mogoče očitati vnaprejšnje presoje ali celo cenzure.

Odbor v zvezi s tem poudarja, da državljanska pobuda ni le inovativen, vseevropski element neposredne demokracije, ampak je tudi zelo pomembno sredstvo komuniciranja za oživitev evropske politične razprave. Le tako je mogoče evropsko razpravo napajati z najrazličnejšimi predlogi in idejami, ki sicer nikoli ne bi dosegli stopnje zbiranja podpisov, kar je že samo po sebi dragoceno.

#### 3.1.2 Informacije, ki jih je treba predložiti

Odbor podpira predlog Komisije o informacijah, ki jih je treba predložiti (Priloga II). Namen je čim večja preglednost in s tem sprejemljivost načrtovane pobude. Odločitev o navedbi konkretne pravne podlage bi morala biti prepuščena organizatorjem, ne sme pa biti obvezna.

---

<sup>2</sup> CESE 465/2010 – še ni objavljeno v UL.

### 3.1.3 Formalna prijava

Odbor meni, da merila za zavrnitev prijave, navedena v predlogu uredbe ("nedopustne", "neprimerne", "neresne"), ne omogočajo tožbenega zahtevka, saj ti izrazi dopuščajo preveč možnosti za različne razlage.

Odbor zato predlaga, da se pri formalni prijavi administrativno preveri le, ali

- predlog pobude obravnava en sam predmet in ne poskuša združiti več različnih zadev v eno pobudo;
- ne vsebuje besedila, ki blati posameznike ali skupine;
- ne krši Listine Unije o temeljnih pravicah in vrednot Unije (čl. 2 PEU).

### 3.1.4 Pravna sredstva

Na splošno je seveda treba spoštovati pravico državljanov do dobrega upravljanja (člen 41 Listine Unije o temeljnih pravicah). V primeru zavrnitve prijave bi se lahko organizatorji v zvezi s tem obrnili na Evropskega varuha človekovih pravic ter v skrajni sili seveda uporabili pravna sredstva. Odbor meni, da je zaradi preglednosti to treba navesti vsaj v obrazložitvi uredbe.

### 3.1.5 Preverjanje spoštovanja načela subsidiarnosti

Odbor meni, da je povezava z načelom subsidiarnosti, ki so jo zahtevale različne strani, odveč. Komisija bo to preverjanje v vsakem primeru izvedla, če jo bo državljanska pobuda spodbudila k odločitvi, da predloži zakonodajni predlog.

## 3.2 Zbiranje izjav o podpori (čl. 5)

### 3.2.1 Identifikacijske številke

Odbor meni, da se v predlaganem obrazcu (Priloga III) zahteva nesorazmerno veliko osebnih podatkov, kar nedvomno otežuje pripravljenost državljanov, da podpišejo pobudo. Odbor zato nasprotuje zahtevi po identifikacijskih številkah. Mimoidoči na cesti, ki se bodo pustili prepričati o zadevi, verjetno ne bodo imeli pri sebi potnega lista ali vedeli na pamet identifikacijske številke. Odbor opozarja tudi na negativno mnenje Evropskega nadzornika za varstvo podatkov<sup>3</sup> o tem vprašanju.

Ker vse države članice ne zahtevajo ali ne poznajo teh identifikacijskih številok in se v različnih državah članicah zahtevajo različni dokumenti<sup>4</sup>, bi to povzročilo paberkovanje

---

<sup>3</sup> Mnenje z dne 21. aprila 2010 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o državljanski pobudi (vir: <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/>).

<sup>4</sup> Splošni pristop k uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o državljanski pobudi (10626/2/10 REV 2).

različnih potrebnih podatkov in tako ne bi veljali več enaki pogoji za zbiranje podpisov. Bilo bi kršeno načelo enakega obravnavanja evropskih državljanov, cilj pa vendar mora biti enoten postopek.

Odbor zato meni, da morajo zadostovati posamezni podatki, potrebni za preverjanje identifikacije, torej ime, naslov, datum rojstva in državljanstvo. Sem sodi tudi častna izjava, da je podpisnik podpisal pobudo le enkrat.

### 3.2.2 Načelo prebivališča

Na splošno naj bi državljani EU ne glede na svojo narodnost po načelu prebivališča šteli kot državljani države, v kateri živijo. Pripadnost državljanov EU, ki imajo prebivališče v tretji državi, naj bi se določila glede na državljanstvo, ki so ga navedli.

### 3.2.3 Trajanje

Odbor meni, da je zahtevano obdobje 12 mesecev prekratko, da bi uspešno zaključili vseevropsko pobudo. Zato vztraja pri zahtevi po obdobju 18 mesecev.

## 3.3 Sistemi spletnega zbiranja (čl. 6)

EESO izrecno pozdravlja predvideno možnost spletnega zbiranja in se strinja s stališčem Komisije, da so zato potrebne zelo skrbne priprave. Ker v svetu doslej še ni primerljivih sistemov za zbiranje podpisov v podporo pobudam (za razliko od pravno precej manj zavezujočih množičnih peticij), Odbor meni, da je treba preveriti naslednje vidike:

- Komisija mora spodbujati razvoj odprtokodne programske opreme za spletne pobude in jo dati na razpolago v občo rabo;
- pobudniki bi morali to programsko opremo certificirati v državi članici, v kateri se s pomočjo spletnega sistema zbiranja shranjujejo pridobljeni podatki;
- dodatni elementi elektronske identifikacije, na primer potrditveno elektronsko pismo, bi morali omogočiti neoporečno preverjanje;
- podpisnik bi s klikom na ustrezno okence potrdil, da je pobudo podpisal le enkrat.

## 3.4 Najmanjše število podpisnikov iz posamezne države članice (čl. 7)

### 3.4.1 Število držav članic

EESO vztraja pri svojem predlogu o  $\frac{1}{4}$  držav članic. Tako bi v smislu enakovrednosti Parlamenta in državljanov uporabili enako načelo, ki ga je treba upoštevati pri oblikovanju

evropskih strank<sup>5</sup>. Ne moremo pri evropski državljanski pobudi določiti višjih pragov kot pri registraciji evropske stranke.

### 3.4.2 Število podpisnikov iz posamezne države članice

Odbor izrecno pozdravlja predlagani sistem za najmanjše število podpisnikov (Priloga I) in njegov pristop padajoče sorazmernosti. V skladu z načelom prebivališča (glej 3.2.2) naj bi se tudi državljani z dvojnimi državljanstvom ali državljani EU, ki prebivajo v drugi državi članici, šteli kot podpisniki v državi, v kateri so navedli prebivališče. Morebitni primeri dvojnega podpisa bodo v praksi verjetno zelo maloštevilni in tako ne bodo vzbujali dvomov o celotnem instrumentu.

## 3.5 Odločanje o dopustnosti predlagane državljanske pobude (čl. 8)

### 3.5.1 Število potrebnih podpisov

Odbor podpira tristopenjski pristop Komisije. Vendar je 300 000 podpisov, ki jih Komisija navaja kot potrebne za izvedbo presoje dopustnosti, veliko preveč. To bi pomenilo znatne stroške za organizatorje. Velika bi bila tudi frustracija podpisnikov, ko bi izvedeli, da pobuda sploh ni dopustna.

Presojo dopustnosti bi morali izvesti po zbranih 50 000 podpisih iz treh držav članic (in brez preverjanja) in zaključiti najkasneje v dveh mesecih. Organizatorji medtem lahko nadaljujejo z zbiranjem podpisov.

## 3.6 Preverjanje in potrjevanje izjav o podpori s strani držav članic (čl. 9)

Odbor podpira dopustnost naključnega vzorčenja pri obdelavi.

## 3.7 Predložitev državljanske pobude Komisiji (čl. 10)

Zaradi čim večje preglednosti bi moral vsak podpisnik imeti možnost, da izve, kdo organizacijsko in finančno podpira pobudo. Odbor zato ponavlja zahtevo, da bi moral organizator pri oddaji podpisov navesti tudi podatke o oblikah financiranja in podpore državljanske pobude.

---

<sup>5</sup>

Uredba (ES) št. 2004/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o predpisih, ki urejajo delovanje političnih strank na evropski ravni, in predpisih glede njihovega financiranja (UL L 297, 15.11.2003).

### **3.8 Proučitev državljske pobude s strani Komisije (člen 11)**

#### **3.8.1 Izenačenje s postopkom v zvezi s pobudami Parlamenta ali Sveta**

Odbor zahteva, da se državljske pobude Komisije obravnavajo enako kot pobude, ki jih v skladu s členom 225 PDEU predlaga Parlament oziroma v skladu s členom 241 PDEU Svet, ter da imajo enak status.

#### **3.8.2 Pravica do javne predstavitve mnenj**

Ker gre pri evropski državljski pobudi tudi za komunikacijsko sredstvo, ki naj bi spodbujalo dialog med državljani in Evropsko komisijo, je treba po predložitvi uspešne državljske pobude pripraviti javno predstavitve mnenj. EESO je pripravljen pri tem pomagati oz. organizirati tovrstno predstavitve mnenj; s tem Odbor uresničuje svojo vlogo mostu med EU in državljani.

#### **3.8.3 Informacije posvetovalnih organov**

Sporočilo Komisije o nadaljnjih ukrepih bi moralo biti naslovljeno tudi na Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij.

### **3.9 Klavzula o pregledu (člen 21)**

Zaradi pomanjkanja izkušenj s tem novim nadnacionalnim instrumentom Odbor priporoča, da se uredba pregleda že po treh letih. Pri tem bi se Komisija morala posvetovati tudi z Odborom.

### **3.10 Začetek veljavnosti uredbe (člen 22)**

Odbor podpira roke, ki jih predlaga Komisija za začetek veljavnosti uredbe, tudi če npr. še niso določene vse podrobnosti v zvezi s spletnim zbiranjem podpisov. Pričakovanja državljanov glede tega novega instrumenta so namreč tako visoka, da bi ga bilo treba čim prej uveljaviti.

### **3.11 Druga odprta vprašanja**

#### **3.11.1 Finančna podpora**

Odbor ponavlja zahtevo, da državljska pobuda, ki uspešno prestane presojo dopustnosti pri 50 000 podpisih, prejme določeno finančno podporo Komisije.

### 3.11.2 **Prevod**

Odbor meni, da bi službe Komisije že pri prijavi pobude morale prevesti kratek povzetek vsebine (v skladu s Prilogo II skupaj zgolj 800 znakov) v vse uradne jezike.

Po predložitvi prvih 50 000 podpisov in formalni odobritvi bi se morala Komisija zavezati, da bo celotno besedilo prijavljene pobude dala prevesti v uradne jezike Unije.

## 4. **Posebni predlogi EESO**

Odbor opozarja na predloge iz zgoraj navedenega mnenja z dne 17. marca 2010, ki so natančneje opisani v nadaljevanju:

### 4.1 **Komuniciranje in informiranje**

Odbor poudarja, da bo takoj po začetku veljavnosti uredbe potrebna obsežna informativna kampanja. Pri tem bi morale institucije EU med seboj sodelovati in se uskladiti. Odbor že pripravlja informativno brošuro, ki bo državljanke in organizacije civilne družbe seznanila z novimi možnostmi državljanske pobude in jim jih pojasnila, hkrati pa bo obravnavala tudi posvetovanje in civilni dialog. Poleg tega Odbor načrtuje konferenco zainteresiranih strani takoj, ko bo sprejeta uredba. Nadaljnje pobude bi bile lahko usmerjene k šolam in ozaveščanju mlade generacije.

### 4.2 **Medinstitucionalno sodelovanje**

Pomembno je, da se osebje institucij in posvetovalnih organov EU, pristojno za državljansko pobudo, med seboj tesno posvetuje in usklajuje, da bi učinkovito zadovoljilo potrebe državljanov po informacijah. Ta sinergija, ki jo je treba doseči ob upoštevanju posameznih pristojnosti, je resnično potrebna, če želimo, da bo državljanska pobuda postala učinkovito orodje, ki bo služilo evropskemu modelu sodobne demokracije.

### 4.3 **Vloga Odbora**

Odbor vidi svojo vlogo v dveh različnih fazah:

#### 4.3.1 **1. faza: Odbor kot "posrednik"**

Odbor je v pripravi na pobudo ali med potekom pobude kot platforma za dialog in informacije pripravljen delovati kot "posrednik", ki omogoča državljanem povezovanje, morebitno srečevanje itd., ne da bi se s tem vnaprej zavezal glede vsebine pobude.



#### 4.3.2 **2. faza: Odbor kot institucionalni spremljevalec**

Odbor je lahko pri uresničevanju svoje osnovne naloge – svetovanju Komisiji, Parlamentu in Svetu – v tej fazi institucionalni spremljevalec državljanske pobude. Tako ponuja pripravo mnenja, s katero bi podprl Komisijo pri internih posvetovanjih in oblikovanju mnenja o uspešni pobudi. Prav tako je pripravljen dati na razpolago svojo infrastrukturo za organizacijo predstavitve uspešne pobude.

#### 4.3.3 **Krepitev obstoječih struktur**

Za te predloge in predloge v mnenju z dne 17. marca 2010 bo morda treba okrepiti že obstoječe strukture v Odboru, potrebni pa utegnejo biti tudi dodatni viri, da bi se lahko ustrezno odzvali.

V Bruslju,

Predsednik  
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

**Mario SEPI**

---